

ДІЯЛЬНІСТЬ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ У 2013 РОЦІ

Загальна характеристика діяльності акціонерних товариств

Протягом 2013 року продовжувався процес реорганізації відкритих і закритих акціонерних товариств (ВАТ і ЗАТ) у публічні та приватні (ПАТ і ПрАТ), що пов'язано з виконанням вимог Закону України «Про акціонерні товариства».

Так, із 24 493 акціонерних товариств, зареєстрованих як юридичні особи станом на кінець 2013 року,

- 3 367 – відкриті акціонерні товариства,
- 3 576 – публічні акціонерні товариства,
- 13 067 – закриті акціонерні товариства,
- 4 483 – приватні акціонерні товариства,

тоді як у 2012 році їх кількість становила 25 271 (таблиця 37).

Таблиця 37

Кількість акціонерних товариств у 2010 - 2013 роках

Період	ВАТ	ЗАТ	ПАТ	ПрАТ	Усього
Станом на 31.12.2010	8 611	18 725	564	718	28 618
Станом на 31.12.2011	5 761	15 798	2 161	2 911	26 631
Станом на 31.12.2012	3 949	13 714	3 314	4 294	25 271
Станом на 31.12.2013	3 367	13 067	3 576	4 483	24 493

Переважна більшість акціонерних товариств зосереджена в регіонах, які відносяться до сфери регулювання Центрального територіального департаменту НКЦПФР (43,70 % від їх загальної кількості), Дніпровського (11,00 %), Донбаського (10,10 %) та Східного (10,00 %) територіальних управлінь (мал. 4).

Мал. 4. Розподіл акціонерних товариств за регіонами (станом на 31.12.2013)

За останні роки спостерігається тенденція щодо поступового зниження загальної кількості акціонерних товариств. Такий тренд пояснюється поступовою реорганізацією акціонерних товариств в інші організаційно-правові форми, переважно в товариства з обмеженою відповідальністю, та неможливістю з боку підприємств, створених в процесі приватизації та корпоратизації, підтримувати цю найскладнішу форму організації бізнесу.

Фінансово-господарська діяльність акціонерних товариств

За результатами наданих до Комісії 8 143 регулярних річних інформацій акціонерних товариств за 2012 рік здійснювався аналіз показників їхньої фінансової діяльності. Також до НКЦПФР свою звітність подали 139 банки та 3 220 суб'єктів малого підприємництва.

За результатами аналізу звітності акціонерних товариств (без урахування банків) за 2012 рік, наданої до регулятора, чистий прибуток таких товариств становив 64,94 млрд грн, при цьому чистий збиток склав 49,94 млрд грн. В цілому позитивне сальдо дорівнювало 15,00 млрд грн.

У 2012 році чистий прибуток акціонерних товариств (без урахування банків та суб'єктів малого підприємництва) становив 61,79 млрд грн, чистий збиток – 48,18 млрд грн (позитивне сальдо – 13,61 млрд грн).

Порівняно з 2011 роком чистий прибуток підприємств зменшився на 189,95 млн грн. Найбільший прибуток у 2012 році отримали акціонерні товариства м. Києва (17,11 % від загального обсягу чистого прибутку), Київської області (23,50 %), Дніпропетровської (22,65 %) та Полтавської (7,78 %) областей.

У тому числі чистий прибуток суб'єктів малого підприємництва у 2012 році становив 1,53 млрд грн, при цьому такі емітенти отримали чисті збитки в розмірі 1,76 млрд грн. У 2012 році суб'єкти малого підприємництва одержали чистого прибутку на 602,90 млн грн більше, ніж у 2011 році, обсяг їх чистого збитку зменшився на 226,29 млн грн.

Варто зауважити, що активи акціонерних товариств (крім банків) за 2012 рік збільшились на 257,32 млрд грн та на кінець 2012 року становили 1 551,32 млрд грн. Власний капітал акціонерних товариств зріс на 168,43 млрд грн та на кінець 2012 року склав 771,57 млрд грн (у тому числі суб'єктів малого підприємства – 25,22 млрд грн).

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги акціонерних товариств (крім банків) порівняно з 2011 роком збільшилась на 10,40 млрд грн та на кінець 2012 року дорівнювала 177,52 млрд грн. Також кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги акціонерних товариств (крім банків) на кінець 2012 року становила 190,51 млрд грн, що більше на 4,82 млрд грн показника 2011 року.

Дивідендна політика акціонерних товариств

Що ж стосується дивідендної політики вітчизняних акціонерних товариств, тобто розподілу прибутку компаніями між власниками її акцій, то, у зв'язку з досить складним фінансовим становищем вітчизняних підприємств та компаній, більшість з них останніми роками дотримувались консервативної дивідендної політики, реінвестуючи майже весь прибуток у розвиток бізнесу чи не розподіляючи прибуток. Але все ж таки в 2011 році ситуація дещо змінилася, і сума нарахованих акціонерними товариствами дивідендів, за даними фінансової звітності* в 2012 році становила 30,04 млрд грн. У той же час, за підсумками 2012 року акціонерні товариства сплатили дивідендів на загальну суму* 29,60 млн грн, що порівняно з 2011 роком значно більше, а саме на 8,31 млн грн.

* без врахування банків та суб'єктів малого підприємництва